

TRUBAC

CHARITY ESKÝ TĚŠÍN

. 2/13

Léto?

Toto číslo Trubace vychází v červnu a má být letní. Při pohledu z okna, to však na léto (na začátku června) moc nevypadá a tak mě napadá, že když jsme vydávali Trubacu v červnu, také to nebyla žádná „ladovská“ zima.

V červnu postihly naši republiku povodně a v této souvislosti se v médiích opět objevovala otázka, nakolik za tyto události neseme vinu sami. A už se kloníme k jakémukoli názoru, frekvence s jakou se u nás povodně opakují, rozhodně není uklidňující a lovců opravdu alespoň napadne, jakou roli v tom hraje lidstvo a jeho zásahy do přírody. Stále se často používá slovo ekologie, ekologický. Ekologie je v prvotním a primárním smyslu slova věda o organismech a jejich prostředí a vztazích mezi organismy navzájem. Myslet a chovat se ekologicky tedy neznamená třídění odpadů, ale znamená vnímat křehkou rovnováhu kolem nás a být si vědomi toho, že každý zásah do prostředí se dříve nebo později projeví. Zkusme využít léto, dovolené a čas relaxace k zamyšlení nad naším vztahem k přírodou a ke všemu živému.

Martin Hořínek

Úvodem

Končí školní rok a začínají prázdniny. Trošku prázdninový by měl být i tento Trubac. V rozhovoru se podíváme na činnost Charitního střediska „Maják“, které se školou souvisí; mimo sudoku si také pohrajeme s paměťovými hrami.

Školáci a děti se už jistě na volno těší, předpokládám, že se na prázdniny těší i dospělí, i když pro mnohé z nás to může být stres a starosti navíc spojené s plánováním a zajištěním dovolených. Nenechme si tím však naše letní chvíle zkažit a zkusme si vzpomenout na to, jaké byly naše prázdniny, jak jsme se na ně těšili a jak jsme je prožívali.

Přejí Vám klidné, pohodové a odpočinkové léto.

Martin Hořínek, editel Charity Český Těšín

CHARITA

ČESKÝ TĚŠÍN

Charita eský T šín se zapojuje do pomoci postiženým povodní

Charita eský T šín se připojila k ostatním Charitám a zapojila se do pomoci obtem povodní. V našich domovech pro seniory probíhala materiální sbírka a na pomoc postiženým jsme vylenili část finančních prostředků z Tíkrálové sbírky.

Od 6. do 16. 6. 2013 bylo možné přinést potřebné (hygienické, desinfekční prostředky, ochranné pomůcky, pracovní oděvy, ližkoviny, nástroje, nářadí a uklidové potřeby) do Charitního domu pokojného stáří (Hrabinská 17, eský T šín) nebo Charitního domu pro seniory (Hnojník 2). Shromážděná materiální pomoc byla ve spolupráci s Diecézní charitou ostravsko-opavskou prostřednictvím charitní sítě distribuována potřebným lidem přímo do oblastí zasažených povodní. Konkrétní lokality jsou vybrány v souladu s krizovým řízením v daných oblastech.

Zároveň vylenila Charita eský T šín na pomoc obtem povodní částku 45 tisíc korun z výnosu letošní Tíkrálové sbírky. „Prostřednictvím Tíkrálové sbírky se tak na odstraňování následků povodní podílí všichni občané České republiky, Karvinska a Havířovska, kteří se do sbírky zapojili.“ sděluje editel Charity eský T šín Martin Hořánek. Pomoc Charity nastupuje až v tzv. druhé vlně. Poté, co skončí první, akutní fáze pomoci, kdy je stále ještě práce hasičů, vojáků a krizových štábů, nastupuje dlouhodobá cílená pomoc jednotlivým lidem s odstraňováním následků povodní. „Výhodou Charity je to, že dlouhodobým prostřednictvím našich služeb působíme v terénu a tudíž je známe a jsme schopni pomáhat i poté co opadne největší vlna zájmu a solidarity s postiženými.“ říká Hořánek, který v roce 2009 působil jako povodňový koordinátor v Diecézní charitě ostravsko-opavské, a dodává: „Navíc jsme pomáhali i v téměř každých povodních a máme v rámci celé republiky užito získané zkušenosti“.

Pomoc lidem postiženým povodní lze uskutečnit také v rámci sbírky vyhlášené Charitou eská republika poskytnutím finančního daru na číslo 11998822/0800, VS 906, nebo zasláním dárcovské SMS ve tvaru DMS CHARITAPOMOC na číslo 87 777. Ke konci června se na povodňovém sbírkovém útu Charity eská republika shromáždilo přes 7 mil. Kč. Více o charitní pomoci se dočtete na webových stránkách povodne.charita.cz.

Turnaj v pexesu

Za velmi nepříznivého počasí, které je už déle jak týden, jsem se rozhodla uspořádat pro naše seniory „Turnaj v pexesu“. Tento turnaj se konal 6. června 2013 v Charitním domě pro seniory v Hnojníku.

Klienti si vylosovali číslo v pořadí hry a samotná hra mohla začít. Hrál se se stejnými motivy pexesa na více stolech, aby mohli všichni stejné podmínky. Tuto stolní hru taky občas hrajeme v dopoledních aktivitách, a tak se do turnaje pustili všichni s velkou odvahou a nadšením.

Po dohrání hry nesmělo chybět i vyhodnocení nejlepšího hráče. Turnaj v pexesu vyhrála paní Koendová (21 bodů), následovaná paní Pospíšilovou (17 bodů) a paní Petrákovou (15 bodů). Výherkyním gratulujeme.

Emílie Vitásková

O nás a s námi v Kometě

Charitní středisko "Komete" si pro své klienty připravilo pro letošní rok vzdělávací program s názvem "O nás, s námi". Cílem programu je rozvoj klíčových kompetencí, přičemž se bude klást důraz na sociální kompetence, které mají upevnit vazby mezi kamarády – schopnost komunikace s vrstevnickou skupinou.

Každý měsíc programu bude tematicky zaměřen, přičemž pomocí her, tvořivých aktivit a besed nabídneme různé aktivity, které se budou v novat tomuto přezoběnému tématu. *"Za velmi důležité považujeme osobnostní rozvoj každého účastníka s možností vyjádření vlastního „Já“, jelikož hledání pozitivních a kvalitních vztahů má velký význam při pozdějším budování vlastního života."* Klíčovým významem programu vedoucí "Komety" Irena Úradníková.

Tento vzdělávací program navazuje na multikulturní vzdělávací program, který Komete účastníci absolvovali loni s cílem seznámit se s hledáním identity a vlastních tradic. Podle paní vedoucí je důležité i evaluace: *"Po každé akci budou účastníci k dispozici smajlíkové dotazníky s možností volné kresby. Každá akce bude mít svůj výstup, který pomůže při závěrečném hodnocení vzdělávacího programu."*

T šínské šperky v domov

V úterý 30. dubna 2013 probíhala v Charitním domě pokojného stáří první z cyklu přednášek, s kterými nás budou jednou za měsíc navštěvovat zaměstnanci Muzea T šínska.

Při první přednášce jsme se mohli těšit na t šínské stříbrné šperky s PhDr. Jiřinou Pavlíkovou, umělkyní a lekcí historie. Dozvěděli jsme se, jak se šperky vyráběly a jaká byla jejich povahová cena v minulých stoletích a jaká je dnes. Všechny nás ohromilo, že dnes za takový šperk lze koupit starší výtisk. Přednáška byla zajímavá a velmi se všem líbila. No a že se již těšíme na další téma, o tom není ani pochyb.

Ilona Kaszperová

V Domě ku byl karneval

Ve čtvrtek 4. dubna se v Charitním domě pro matky v tísni konal veselý karnevalový rej. Maminky i pracovníce se snažily dělat v Domě ku z příjemné atmosféry odpoledne.

Během karnevalu dostaly děti občerstvení ve formě chleba a zákusku, které pro ně připravily maminky. Pracovnice zase nachystaly různé zábavné soutěže o ceny. Děti byly odměněny diplomem za krásné masky a mohly si zamlát bonbóny a lízátko. Starší děti byly nachystané předvedení vystoupení, do kterého potom na tanec vtáhly všechny maminky i děti. V té chvíli nikomu nevadilo, že k nám ještě nedorazilo jarní počasí a sluníčko, bylo to pro příjemné odpoledne a hálky nás úsměvy dětí.

Renáta Pawerová

Beseda k dluhové problematice

Klienti z Charitního centra pro seniory v Českém Těšíně se sešli ve středu 24. dubna na besedu, při níž se zamýšleli nad nebezpečím lákavých finančních nabídek a související problematikou.

Besedu, v rámci cyklu Pokojného stáří, která navazovala na besídku o předvánočních akcích z konce minulého roku, tentokrát vedla paní Andrea Branná ze služby sociální rehabilitace. Hovořilo se na téma exekuce, osobní bankrot a o nekalých praktikách některých obchodních podnikatelů. Klienti se rádi podělili o své zkušenosti a uvítali si nebezpečí, které v dnešní době pro ně v tomto směru plyne.

Stanislav Laža

Bc. Agnieszka Kralovanská - vedoucí Charitního střediska Maják

Charitní středisko "Maják" - středisko primární prevence zajišťuje zejména realizaci preventivních programů pro 1. stupeň základních škol. Mimo to poskytuje i další formy služeb primární prevence - poradenský a intervenční servis, podpora prevence sociálně patologických jevů, apod.

Posláním Majáku je podpora výchovy dětí ke zdravému způsobu života. Snahou je hledání pozitivních alternativ trávení volného času, nácvik psychosociálních dovedností a jejich využití v praxi, prevence šikany a zneužívání návykových látek, podpora zdravých vztahů v třídních kolektivech a monitorování rizikových oblastí u dětí.

Upřesněte, jaké otázky jste paní vedoucí položili před rozhovorem?

Jak byste hodnotila svoji službu po více než 1 roce jejího poskytování?

Službu hodnotím velmi pozitivně. Základní školy jsou spokojené, program se jim líbí, protože témata besed jsou aktuální a nikdo tuto službu pro I. stupeň ZŠ nedělá. Dětmi se besedy taky moc líbí, protože jsou aktivní, děti se zapojují do diskusí. Mám zprávy od učitelů a ty jsou pozitivní.

Vím, že po školách nejezdíte sama, kdo s Vámi spolupracuje?

Jsem ráda, že se na to ptáte, protože tímto děkuji za spolupráci Mgr. Standovi Lažovi a Lucii Peňkové, které s námi s besedami často pomáhají.

Kde berete témata besed?

Témata jsou dána z MŠMT z metodických pokynů a podle osnov pro 4-5 třídy. Chci ale témata rozvíjet a proto jsem nabídku rozšířila na základě žádostí ze strany učitelů o témata, jako jsou například vztahy ve třídě, třídní kolektivy, třídní klima. Ze starších témat je to šikana, zdraví a hygiena, poruchy příjmu potravy, virtuální drogy, návykové látky.

Zajímá mě, jak témata zpracováváte a kde k nim vyhledáváte materiály?

Základní prezentace vytvořila bývalá zaměstnankyně z Centra prevence v Havířově. Já jsem na ni navázala. Čerpám hodně z internetu, z knih, je to složitá a náročná práce.

Jak vypadá náplň besedy ve t Ād ?

Beseda trvá 90 minut, v prvních t Ādách však pouze 45 minut. Když p Ājdeme, program zahájíme tím, že se všichni usadíme do kruhu, p Āedstavíme lektory, ma Āšky a jejich role, dále d Ātem objasníme zp Āsob oslovování, pravidla setkání a Āasový rozvrh. Poté si za neme povídat na dané t Āma a vysv Ātlujeme jednotlivé pojmy. Následuje pohádka s ma Āšky, hra, a reflexe setkání. Na záv Ār program vyhodnotíme, zda d Āti pochopily, co jsme jim cht Āli sd Ālit.

P Āi skupinové práci d Āti p ĀedvádĀjí a hrajĀjí r Āzné role, hrajĀjí pohádky, p ĀedvádĀjí modelové situace. N Ā kdy také kreslíme nebo jinak tvo Āíme. Veškeré informace jsou d Ātem p Āedávány, s ohledem na jejich v Āk.

ZajĀmal by m Ā Váš n Āzor na dnešní d Āti?

Jsou hodn Ā otev Āené, spontánnĀí, bezprost Āední, ned Ālá jim probl ěm vyjád Āit sv Āj n Āzor a mají problémy s autoritami. Je to všechno dáno dnešní dobou, p ĀĀstupem k médiím, doba se rychleji vyvíjí, vše jde kup Āedu, jsme zahlceni informacemi a je to nat Āch d Ātech vid Āt.

Odnosou si n Ā co z vašich besed do b Āžného života?

Mám zp Ātn ě vazby od u Āitel Ā, d Āti o besedách hodn Ā mluví, probĀírajĀjí t ěmata mezi sebou, zajĀmájĀjí je a program chv Ālí. Ohlasy jsou pozitivní. Tak doufám, že n Ā co málo si do života odnesou a budou t ěba um Āt reagovat v ur Āit ěch situacích.

„Jak ě máte pozitivní z Āžitky z besed?“

V r Āmci besed jsme vy ěšili n Ākolik šikan, což je pro m Ā nejpozitivn ější z Āžitek. Další by mohly b Āt i takové, že n Ās d Āti na ulicích zdravĀí a v Āždy m Āpot Āší jejich up Āmn ě objetĀí.

An Ā jak ě negativní z Āžitek?

Špatn ě se mĀ pracuje ve t Ādách, kde d Āti neudrží pozornost z d Āvodu n Ājak ěho hendicapu a j Ā musĀí i tyto d Āti zaujmout, i když by to u nich bylo spĀíše na individuální práci.

Pro Ā je Vaše práce d Āležit Ā?

D Āležit Ā je proto, že nutĀí d Āti zamyslet se nad r Āznými rizikovými jevy, se kterými se mohou v Āivot Āsetkat a u Āž je to rizikové chov Āní, n Āvykové látky, rasismus. Jen dlouhodob Ā prevence m Āže p ĀĀin ěst do budoucna v ěsledky. Pro d Āti je d Āležit Ā, aby informace dostávaly z více stran, od rodi Ā, školy, vrstevnĀík Ā, ale i formou našich besed.

D Ākujeme Agnieszce za p ĀĀjemn ě rozhovor

Andrea Brann Ā a Zuzana Wojtasov Ā

Dobrá pam

Práce s dobrou pam tí je p edevším radost. P íjímáme s naprostou samoz ejností skute nost, že pokud chceme dob e tan it, tak bez cvi ení t nep jde, pokud chceme dob e hrát na hudební nástroj, tak to bez cvi ení op t nep jde.

Což znamená, že víme, že v emkoliv chceme být dob í, musíme trénovat, zkoušet a musíme být vytrvalí, trp liví a p edevším d slední. Taková innost by nás ale také m la t šit, a proto zapojme svou p edstavivost, využívejme víc asociací a v neposlední ad nezapomínejme na své emoce. A to vše dopl me dobrou životosprávou. A m jme na pam tí krásný Cicer v citát - Pam slábne, pokud ji necví íš

A na záv r pár cvi ení

1. Procvi ení krátkodobé a st edn době pam tí - vezmeme si kartí ky s r znými motivy a snažíme se zapamatovat si v ci, které jsou na kartí kách. Poté obrázky zakryjeme a snažíme si vybavit, co na nich bylo.

2. Procvi ení dlouhodobé pam tí - dopl ujme známá p ísloví, r ení a pranostiky. Do tohoto tréninku za adíme i reminiscen ní ást - vzpomínky na vlastní zážitky a p íhody spojené s tématem.

i ertu dob e, ...
Z bláta...
Koho chleba jíš,...

3. Schopnost logického myšlení – spojování správných pojm , vy azení slova, které do skupinky slov nepat í

CUKR	KMÍN	PEP	TYMIÁN
BANÁN	JABLKO	PAPRIKA	JAHODA
KOŠÍKOVÁ	FOTBAL	HÁZENÁ	VOLEJBAL

Využili jsme p íležitosti našeho charitního Roku matek s d tmi a zeptali jsme se klientek Charitního domu pro matky v tísni jaký byl a je jejich životní sen.

Cht la jsem být tane nicí, ale te s mými kily.... Te je m j nejv tší sen mít sv j byt. (Eva, 27 let, ty i d ti)

Cht la jsem být módní návrhá kou a stala ze m prodava ka...Te je m j nejv tší sen jet k mo i. (Kate ina, 27 let, jedno dít)

M j sen byl a je vdát se a mít svoji rodinu a bydlení, abych už nemusela bydlet na azylovém dom . (Jana, 23 let, t hotná)

Cht la jsem se nau it tan it... Te je m j sen bydlet sama s dcerou a mít se dob e. (Líba, 26 let, jedno dít)

Nem la jsem žádný sen, Te , chci dob e vychovat malýho, aby m l všechno. (Simona, 22 let, t hotná)

Když jsem byla mladá, m la jsem sen mít hodného muže na celý život a dv d ti, holku a kluka. S mužem to nevyšlo, ale d ti mám a to je hlavní. M j nejv tší sen je ten, který se mi zatím neda í splnit, a to je mít vlastní bydlení. (Ludmila, 39 let jedno dít)

Vždy jsem cht la mít normální rodinu, ne takovou, v jaké jsem vyr stala já. Te si nejlíc p eji, mít zdravé d ti, a abychom byli všichni pohromad - já d ti a m j partner. (Marie, 26 let, 2 d ti, t hotná)

Cht la jsem závodit na koních, 11 let jsem na nich jezdila. Nyní je m j sen získat levné bydlení, abych byla s d tmi zajišt ná. (Lucie, 26 let, 2 d ti, t hotná)

Cht la jsem být módní návrhá kou. Te je m j sen, aby moje dcera dosáhla toho, po em bude toužit. (Adriana, 29 let, jedno dít)

Správní st edisko Charity eský T šín

Každá organizace, a v tší i menší, by m la mít jakési své pomyslné centrum, tedy místo, kde se sbíhají a odkud vychází d ležitě informace a rozhodnutí, které zast ešuje a zabezpe uje chod organizace. Charita eský T šín má své správní st edisko. „*P ed pár léty, když jsme upravovali organiza ní strukturu, jsme p emýšleli nad pojmenováním a volba padla práv na ozna ení Správní st edisko,*“ vzpomíná editel Charity eský T šín Martin Ho ínek a dodává: „*N které organizace používají pro pojmenování admistarativy názvy jako sekretariát, úst edí, editelství, apod., ale správní st edisko nejlépe vystíhuje naše pojetí. Správa není jen sekretariátem, nebo aparátem editela, ale má být místem, které zajiš uje, zabezpe uje a zast ešuje chod celé organizace.*“

Správní st edisko Charity eský T šín, také prošlo svým vývojem a stejn jako roste celá organizace, roste i ono. V sou asnosti pracují v rámci správního st ediska finan ní ú etní, mzdová a projektová ú etní, metodik a manažer kvality a údržbá . Mimo n se pod toto st edisko adí i pracovník IT podpory a údržbá , kte í pracují v rámci dohody o provedení práce. Pracovníci správního st ediska jsou p ímo pod ízením editeli.

Veronika ížková - spolu se Zuzanou Macurovou nastoupily do Charity eský T šín v listopadu 2012 jako nové ú etní, v organizaci p sobí jako finan ní ú etní a administrativní pracovnice

Stru n p edstav svoji práci?

Mimo ú tování pokladen, faktur a banky má práce obnáší i sestavování da ových p iznání, ú etní zá- v rku, komunikují s vedoucími a s institucemi ohledn finan ních záležitostí.

Cht lajsi vždy d latekonomiku a celý den se v novat jenom ísl m?

Ano, cht la. Vždycky m to bavilo. Mám st ední obchodní školu a na vysoké jsem si k tomu také vybrala obor – ú etnictví a dan . Takže vše k tomu sm ovalo.

Umíš si p edstavit, že byjsi d lala úpln jinou práci a nap . kterou?

Umím. Cht la jsem být bu solidní právník, nebo psychiatr. Sama jsem n kdy na palici tak nevím, jestli by to bylo ku prosp chu.

Splnila tato práce Tvé o ekávání?

Celkem ano. Je d ležitě, že se každým dnem posouvám dop edu. Jsem moc ráda, že Charita dává možnost prosadit se i mén zkušeným a že mi dala práci bez velké praxe zrovna v oboru, kde je praxe d ležitá a žádaná.

Jaké bylo nejuvššíp ekvapení v práci?

Mladý a p íjemný kolektiv. P ekvapilo m , jak je nakonec má práce náro ná, složitá a obsáhla. Hlavn í jsem to poznala te , p íú etnízávrce.

Prozra nám n co ze svého soukromí. Jaké jsou tvé koní ky?

Ráda cvi ím. Hlavn í cvi ím doma, podle r zných videí, ale také chodím cvi ít TRX a Flowin. Také m baví tení knih, avšak te na to není moc ásu. Nejrad jí sáhnu po knihách autora Stephena Kinga.

Vojta Valcho - je služebn nejstarší a zároveň nejmladší pracovník správního st ediska, jako údržbá pracoval v Charit eský T šín v roce 2011 a znovu od kv tna 2013.

Kolik máš na starosti st edisek?

Všechny co Charita má od karvinské Komety až po domov v Hnojníku.

Na kterém st edisku je nejvíc práce?

Nejvíce práce je na domovech. D lá se tam vše pot ebné venku i uvnit . ásto se opravují postele, m ní žárovky, opravují í lepí sk í ky, ístí se ucpané odtoky u WC nebo v umyvadlech.

D lal jsi vždy údržbá e, nebo jsi m l i jiné pracovní místo?

D lal jsem spíš jinou práci – ochranka, d lní lokomotivá ... Bavily m všechny.

Co t na této práci baví?

Komunikace s lidmi. Jsem komunikativní typ a jsem mezi lidmi rád.

Jaký byl nejt žší úkol, který jsi ešil?

Vždy kosení trávy. Tráva prost moc rychle roste. Tráva vyroste a všechny st ediska cht jí kosit najednou. Je t žké to pak rozvrhnout, aby byli všichni spokojeni.

Zuzana Wojtasová - stejn jako Veronika ížková pracuje v Charit eský T šín od listopadu 2012, má na starosti agendu mzdové a projektové ú etní a administrativu

Toto je tvé první pracovní místo po škole, myslíš si, že u této práce z staneš?

No trochu doufám. Tato práce m opravdu baví, tak zatím ur ít nemám d vod m nit.

Co by t bavilo jiného?

No asi jako Ver u – být solidní právník. Ale p íležitost toto vystudovat jsem už jaksí prošvihla, takže z stanu u ú etnictví a ekonomiky.

Je tu n co, co bylo pro Tebe ze za átku t žké?

No t žké bylo všechno. Naskakovaly jsme do „rozjetého vlaku“. Ale myslím si, že jsme se p íležitosti chopily state n a ustály jsme to.

Co vlastn tvá práce obnáší?

Jsem mzdová a projektová ú etní, takže každý m síc po ítám mzdy, vyhotovuji k tomu všechnu administrativu, a že jí není málo. Dále se ú etn a administrativn starám o projekty a dotace.

Splnila tato práce tvá o ekávání?

Myslím, že i p ed íla. Bála jsem se, aby moje práce po chvíli neskouzla do stereotypu. Zatím mám tolik rozmanité práce, že tomu tak rozhodn není.

Co tvoje koní ky?

No te ka je to hlavn m j novomanžel a náš malý, hyperaktivní a neskute n mazlivý pejsek, Meginka. A také n kdy chodím cví it s Ver ou TRX a Flowin.

Honza Dziadek - pracuje v Charit eský T šín od ledna 2013, chvíli p sobil jako vedoucí Útvaru terénní pé e, od kv tna pak pracuje jako metodik, manažer kvality pro celou organizaci

P íbliž nám stru n , co obnáší Vaše práce?

Mám na starosti standardy kvality sociálních služeb, k tomu p íslušné metodiky, dále vzd lávání zam stnanc a zm ny v registru sociálních služeb.

Kde jsi pracoval p ed tímto místem?

8 let ve Slezské diakonii Betel T ínec, poté p í roku v Sociálních službách m sta Haví ov a p í roku v Novém domov v Karviné.

Jak ses dostal k práci v Charit ?

Skrz výb rové ízení.

Jaké je pracovat pro Charitu?

Je to zajímavé. Je to jiné, jiní jsou lidé, jiná je kultura organizace, je taková civiln jší. Líbí se mi pracovní vztahy, jsou neformáln jší, m ůžu být více sám sebou.

Prozra te n co ze svého soukromí, jaké jsou tvé koní ky?

Hudba, sport všeobecn . Mám rád psy – sám mám 1 až 3 psy – jednoho doma, 2 u mamky.

D kujeme všem za p íjemný rozhovor

Rozhovor p ípravila Andrea Branná a Zuzana Wojtasová

Frýdecký zámek

Máme za dve mi prázdniny a s nimi nám za ne doba výlet , proto bych Vás cht la pozvat na výlet, který Vás nezavede daleko od eského T šina. Pojedete vlakem do Frýdku Místku, který Vám jede z t šinského nádraží každou hodinu. Zde se pak vydáte do barokního zámku, který leží p ímo v centru Frýdku.

Zámek, sloužil p vodn jako slezská pohrani ní pevnost a byl postaven na místech starší tvrze na popud t šinských knížat Piastovc . B hem 16. stol. byl zámek p estav n na pohodlný renesan ní objekt. V roce 1797 kupuje zámek arcivévodkyn rakouská Marie Kristina, dcera Marie Terezie, ím p ešlo panství do rukou Habsburk . Zámek tím za al být více užíván ke správním a kancelá ským ú el m. Od roku 1923 na zámku sídlilo editelství Státních les a statk . V roce 1960 je zámek upravován na muzeum.

Zámek je otev en krom pond lí vždy od 8-12 hod, 12.30 – 16 hod, so-ne 13 – 17 hod. Vstupné dosp lí 40,-K , d ti od 6 -18 let 20,-K , do 6 let zdarma. Prohlédnout si m žete zámecké prostory a stálou expozici muzea, kde se po ádají i r zné výstavy.

Andrea Branná

Mezinárodní turistický odznak (MTO) BESKYDY II

Mezi léty 2008 a 2012 si turisté mohli zakoupit záznamník, který obsahoval 24 návšt vních míst na území eska, Slovenska a Polska v blízkosti Trojmezí, vždy po 8 z každé zem . Po návšt v daných zajímavých lokalit a spln ní podmínek, mohli získat Mezinárodní turistický odznak (MTO) Besky(i)dy. Celkem organizáto i ud lili 3188 p kných kovových odznak .

Pro velký zájem turist se organizáto i rozhodli vyhlásit Mezinárodní turistický odznak Besky(i)dy II, který má podobné podmínky, jen je mén náro ný. Po et návšt vních míst se snížil na 18. Odznaky jsou celkem 4 – 3 národní – s kolorovanou vlajkou daného státu, a 1 mezinárodní – po návšt v všech míst.

Po spln ní všech podmínek z stane každému ú astníkovi nejen spousta turistických zážitk , ale i záznamník s popisem jednotlivých míst, s barevnými samolepkami, a nakonec i ty i p kné kovové odznaky. To vše má za cíl motivovat turisty bez rozdílu v ku k návšt v zajímavých vrchol v blízkosti Trojmezí.

Zuzana Wojtasová

Gorolski wi to

Jako každý rok, i letos můžete navštívit na esko-polsko-slovenském trojmezí v hlasné folklórní slavnosti „Gorolski wi to“. Ty se konají v m st Jablunkov , které bylo odjakživa historickým centrem specifické kultury Gorol . Na slavnostech si můžete vychutnat jedine nou specifickou atmosféru, díky níž je festival známý nejen v celé eské Republice, Polsku, Slovensku ale i v celé ad zemí Evropy. Můžete zhlédnout jedine né zvyky a tradice, jako tance, písn , ukázky tradi ních lidových emesel, rukod lných výrob a lidové emeslo, které si Goralé po staletí zachovali. To vše s možností vlastnoru ního vyzkoušení. Sv j um p edvád jí ková i, zvonká i, bedná i, truhlá i, košíká i, provazníci, hrn í i, dráteníci, perníká i, výrobci hudebních nástroj a jiní. Ke Goralské kultu e neodmysliteln pat í také lidové kroje. Na své si jist p ijdou i gurmáni, protože v pr b hu celých slavností je možné v tradi ních d ev nicích ochutnat speciality gorolské kuchyn , jako nap . placki se špyrkami, jelita s kapustóm, bachora, bigos a mnoho dalších chutných jídel. Žádná veselá spole nost se neobejde bez va onky i mioduly, což jsou královny mezi tradi ními štamprlemi.

66. Gorolski wi to se koná v p írodním amfiteátru v M stském lese v Jablunkov ve dnech 2.8. - 4.8. 2013, již tradi n trvát i dny. V rámci prohloubení p eshraní ní spolupráce osob zabývajících se lidovou kulturou a folklórem se zde prezentují soubory z našeho regionu, z ech, Moravy, Slovenska, Polska a ze zahrani í.

Výstava „T šínská“

Muzeum I ska Cieszy skiego w Cieszynie a Muzeum T šínska v eském T šín p ipravili spole nou výstavu Gdybym si urodził przed stu laty „Cieszynska“ Jarka Nohavicy / Kdybych se narodil před sto lety „T šínská“ Jarka Nohavicy.

Výstava nás p enese do T šína na pokraji 20. století – do m sta mnohých kultur, jazyk , zvyk a národností a je sou ástí projektu, který spolufinancuje Mezinárodní visehradský fond. Výstava potrvá od 12. 6. 2013 do 27. 10. 2013 v Galerii asových výstav v Muzeu I ska Cieszy skiego w Cieszynie, ul. Regera 6.

Zuzana Wojtasová

Krajové recepty

Škvarková pomazánka

Na přípravu potřebujeme: 400g škvarků, 1ks cibule, 3ks sterilovaných okurek, 2 vejce ka natvrdo, 2 lžíce plnotučného másla, 2 lžíce sádla, špetka soli, špetka pepře.

Pomeleme škvarky spolu se sádlem, nejmenší posekáme vejce ka, mezitím osmahneme nadrobno pokrájenou cibuli a necháme vychladnout. To vše smícháme s hořčicí, kyselou okurkou nakrájenou nadrobno. Podle chuti přidáme sůl a pepř.

Slezské pirohy

Na přípravu potřebujeme: 1kg brambor, 1 vejce, 150g hrubé mouky, 100g krupice, 150g vepřových škvarků, 1dl oleje, sůl a špetka pepře podle chuti.

Brambory uvaříme ve slupce, ještě teplé oloupeme a necháme vychladnout. Poté je nastroháme, přidáme vejce (část necháme na potření okrajů pirohů), krupici, mouku, sůl a zpracujeme v těsto. Asi třetinu škvarků nasekáme a s rozetřeným esnekem vmícháme do těsta. To rozválíme na plát asi 5mm silný a krájíme z něj rádýlkem nebo nožem na čtverce. Na dílky klademe zbytek škvarků, okraje potřít syrovým vejcem a balíme do trojúhelníků. Okraje dobře přitlačíme a pirohy smažíme v rozpáleném oleji. Podáváme samostatně jako občerstvení nebo s kyselým zelím jako veškeré.

Valašský medovník

Na přípravu potřebujeme: 3 lžíce medu, 4 lžíce mléka, 1 vejce, 100g tuku, 150g cukru krupice, 2 lžičky jedlé sody, 0,5kg hladké mouky, 1,5sáček vanilkového pudinku, 200g cukru moučka, 2ks másla, 1dl rumu, rybízová marmeláda,okoládka na polevu.

Med, mléko, vejce, tuk, cukr krupice a sodu dáme do 2l hrnce a mícháme ve vodní lázni do zhoustnutí a do teploty cca 40 stupňů. Pak přidáme mouku. Těsto rozdělíme na 4 díly a ihned na pomoučeném válce rozválíme a přendáme na vymaštěný plech. Upečeme do zlatova. Dále uvaříme ve vodě jeden a půl pudinkového vanilkového prášku a 200g cukru. Vychladlý pudink vyšleháme, postupně přidáme 2 másla a 1dl rumu. Upečený korpus potřeme pudinkovým krémem a přeložíme dalším korpusem, který potřeme rybízovou marmeládou. Přeložíme dalším korpusem, který potřeme opět pudinkovým krémem a přeložíme tvrdým korpusem. Poslední korpus ozdobíme roztavenouokoládou.

Shazování kozla s v že frýdeckého zámku (pov st a stará zaniklá tradice)

Dnes si p i návště v frýdeckého zámku návště vníci st ží p edstaví, že v minulosti byl zámek pohrani ním hradem. Hrad to byl celkem nedobytný, nepovedlo se ho dobýt ani husit m. (Dán m ano) Ob as m sto s hradem elilo nájezd m vojsk z Uher. P i jednom obléhaní se dobyvatelé rozhodli hrad vyhladov t. Skoro se jim to povedlo, obránci hradu už nem li moc jídla. Zkusili tedy malou lest. Jednoho dne p ipravili svatbu, z hradu se ozývala muzika, probíhalo veselí a na d kaz velkorysosti oslav shodili z hradní v že erstv uloveného srnce, aby ukázali oblehatel m že mají hodn jídla. Nebyl to srnec, ale poslední kozel, kterého upravili, aby vypadal jako srnec. Dobyvatelé usoudili, že do hradu musí vést tajné chodby a vyhladov t se jim frýdecký hrad nepovede a s nepo ízenou odtáhli. Na po est této události se rok co rok z v že frýdeckého zámku shazoval kozel. Maso z tohoto kozla bylo rozd leno mezi chudinu. Naposledy se kozel z v že shazoval v roce 1845.

(*erpáno z <http://www.frydekimistek.cz>*)

Zázra né uzdravení tova ovské hrab nky

Tova ovská hrab nka trp la dlouhý as úpornou chorobou. Ve snách se jí zjevila P. Maria, která jí slíbila dokonalé zdraví, když podnikne pou do Frýdku. Protože nemohla sama u inít jediný krok, nechala se do Frýdku donést na nosítkách. S úžasem pozorovala sochu známou z no ních vid ní a po svatém p íjímání se jí vrátila hybnost do celého t la. Každoro n pak nechala do Frýdku k P. Marii vypravit velké procesí. Také mnoho dalších poutník zbavila P. Maria r zných neduh , jak nás popisované zázraky i se sv deckými podpisy p esv d ují.

(*erpáno z <http://dekanat-frydek.wz.cz>*)

Andrea Branná

ZŁY CHŁOP

Roba mjala okropn zlego chłopa. I um yl. I una okropn plakała: „Boże muj, Boże muj, Boże muj!“ Jyny – Boże muj, Boże muj! Pado: „Ale n pla , dy se zaroz ożyniš! Možno zaš beš m dobrego chłopa.“ – „Jo za nim n pla em, mo e rozum! Jo pla em ale nad tym, dy jo še cale Źi i š nim tropiła, a Pumbud še muši na v ki š nim tropi !“

(*p epis vypráv ní Anny Chybidziurové, z knihy Antonín Satke (1984): Pohádky, povídky a humorky ze Slezska; Ostrava*)

			2		4			
	6	9	5	8	1	7	4	
	4			3			5	
4	9						8	7
	8	6				3	2	
7	3						1	4
	7			1			6	
	5	4	6	2	9	8	7	
			7		8			

	5	7				2	9	
9	6						5	3
3		1			9	8		7
			9	8	5			
			6		4			
			1	2	3			
4		9				6		5
2	7						8	4
	1	3				7	2	

Truba Charity eský T šín, . 2/13; vydává Charita eský T šín, Mírová 8, 737 01 eský T šín, I : 6033784, datum vydání 26. 6. 2013; náklad: 350 ks; eviden ní íslo MK RE 20242; redakce: Andrea Branná, Martin Ho ínek, Zuzana Wojtasová

Neozna ené p ísp vky a fotografie pochází z archívu Charity eský T šín.

Partnery Charity eský T šín jsou:

